

Lubelskie kartki z wojny 1920 r.

"Lubelskie kartki z wojny 1920 r." to książka Jana Lewandowskiego, historyka dziejów Europy Środkowo-Wschodniej. Jan Lewandowski jest autorem wielu publikacji dotyczących procesów i konfliktów narodowościowych. Tym razem zaprezentował nam książkę dotyczącą wojny polsko bolszewickiej w 1920 r. Jest ona uzupełnieniem powstałych i publikowanych w 1990 r. w tygodniku „Nowe Relacje” oraz w „Przeglądzie Kresowym” kilkunastu esejów.

Eseje zostały uzupełnione o przypisy i poprawki. Państwo polskie, które w 1918 r. odzyskało niepodległość, musiało wywalczyć kształt swoich granic. Szczególnie na granicy wschodniej konieczna była walka z bolszewicką Rosją. Rosja pragnęła rozszerzenia swoich wpływów na całą Europę. Na drodze stanęła Polska. Dlatego też aby osłabić wolę walki w polskim społeczeństwie, bolszewicy prowadzili szeroko zakrojoną akcję propagandową. Sytuacja mieszkańców Lubelszczyzny była złożona. Do swoich domów po wojnie wracali ciągle jeszcze bieżący, panowała straszna nędza. Należy pamiętać, że tereny te zamieszkałe były nie tylko przez Polaków, ale także ludność rusińską i żydowską, co stanowiło podatny grunt do rozpowszechniania się tendencji komunistycznych.

Autor zauważa, że pośród męstwa, bohaterstwa i przykładów patriotyzmu i miłości do ojczyzny widoczne były negatywne skutki wojny. Szerzyły się grabieże, rozboje i gwałty. Narastały też konflikty polsko-ukraińskie. Do wojska masowo ruszyli ochotnicy. Jednocześnie próbowano wywołać konflikt wewnętrzny na gruncie klasowym i doprowadzić do wybuchu powstania ludowego na tyłach polskiej armii. Szczególnie silna agitacja bolszewicka miała miejsce na terenie województwa lubelskiego, co powodowało w dużej mierze dezercję wśród polskich żołnierzy.

Książka Jana Lewandowskiego opatrzona została licznymi dokumentami i ilustracjami, fragmentami archiwaliów, dzienników i wspomnień. Autor oddał klimat „ówczesnych dni, kawałek tamtej, złożonej codzienności pierwszych wojennych lat II Rzeczypospolitej”.

Książka dostępna jest w Dziale Wiedzy o Regionie naszej biblioteki.

Zapraszamy do czytania!